

IŠ VISO PASAULIO

- ŪKIO IR SOCIALINĖ TARYBA vakar New Yorke susirinko į III sesiją, kur busias svarstomas taip pat pabėgėlių bei tremtinių klausimas. JTO gen.sekr.T.Lie pateiksias pasiūlymą, kad po Unrros darbo pabaigimo tos organizacijos funkcijas perimtų nauja laikinoji tarptautinė organizacija. Vakara čia pasakė kalbą La Guardia, ryškiai akcentuodamas reikalą, kaip apie vieną milijoną Europoje esančių išvietintųjų vėl grąžinti į normalų būvį. Kiekvienas kraštas turis apsvarstyti, kiek galėtų tų benamių priimti, nes vien "simpatijos mitingais" toji problema nesanti įmanoma išspręsti. Reiktų tuoj sudaryti laikinąją tarptautinę komisiją tai problemai. Ryšių kariškai, kurie lankosi lenkų ir jugoslavų stovyklose, esą netinkami paskirčiai, nes esą negalima grąžinti žmonių, jei jie patys nenori grįžti. Tarybos posėdyje vakar Jugoslavijos atstovas pareikalavęs imtis priemonių, kad tuojau būtų grąžinta amerikiečių zonoj Austrijoje esančių per 150 laivų, kurie vokiečių buvo pagrobti iš Jugoslavijos. JAV atstovas dėl to pareiškęs, jog šis klausimas atidėtinas vėlesnėn pasitarimų stadijoje, kada busias visumoje svarstomas Dunojaus laivybos reikalas. Prieš tą JAV atstovo pareiškimą pareiškęs protestą Jugoslavijos atstovas, o šį palaikęs sovietų atstovas. Taryba nutarusi klausimus svarstyti iš eilės.

- TRIESTO IR VENECIA JULIA KLAUSIMAI vakar vyravo taikos konferencijoje Paryžiuje. Italų ir jugoslavų atstovai, kaip Londonas praneša, pradeda neoficialų pasitarimą dėl Triesto. Italų delegacijos vadas Bonomi išteikęs Italijos politinės ir teritorinės komisijos pirmininkui raštą, kuriuo siūloma esą Venecia Julia srityje įvykdyti plebiscitą, kad tuo būdu būtų nustatyta siena tarp Italijos ir Jugoslavijos. Rašte pabrėžiama, jog italai ir jugoslavai tame reikale dviem punktais esą vieningi: 1/kad Italijos ir Jugoslavijos sienos turėtų būti nustatytos etniniu pagrindu, ko mažiausiai mažumų paliekant svetimai valdžiai, ir 2/kad tą klausimą sprendžiant reiktų atsiklausti vietos gyventojų. Jugoslavijos atstovas Bebler aštriai puolęs vadinamą "prancūzų liniją", atskiriančią nuo Jugoslavijos Görtzą, kuriam jugoslavai turi istorinių ir etninių pretenzijų. Čekoslovakijos ir Lenkijos atstovai parėmę Jugoslavijos atstovo pareiškimą. Popiet ekonominėje komisijoje Italijai JAV ir P. Afrikos atstovai oficialiai pranešę, jog jų vyriausybės visiškai atsisakančios nuo reparacijų reikalavimo iš Italijos. Vakara JAV atstovas pasisakęs prieš Bulgarijos reikalavimą atskirti nuo Graikijos vakarinę Trakiją. Juridinėje komisijoje 14 balsų prieš 2 atmetas prieš kurį laiką Australijos atstovo iškeltas pasiūlymas įsteigti tarptautiniam tribunolui žmogaus teisėms, motyvuojant tuo, kad tas reikalas ne taikos konferencijos, o JTO sprendtinas. Londono žiniomis, taikos konferencijoje norima kiek galint trumpinti diskusijas, kad pati konferencija sutrumpėtų. "Times" pastebi, jog kai kurie delegatai net atskirose konferencijos komisijose per debatus mėgstą sakyti valandines kalbas. New Yorke žiniomis, prieš pat JTO suvažiavimą New Yorke susitiksia keturi užs.reik.ministrai pasitarti Vokietijos ir Austrijos klausimais.

- P.S.TARYBOJE vakar ilgą kalbą pasakęs Gromyko, palaikydamas Ukrainos skundą, kad Graikija grasinanti Balkanų taikai. Ir tada, girdi, britų igulos Graikijoje negalinčios būti laikomos, jei to pageidautų ir Graikijos vyriausybė. Igulų laikymas prieštarauja tarptautiniams įstatymams, tačiau klausimo branduolys čia esąs Graikijos monarchistų ir vyriausybės "puolimo politika". Po Gromyko Ukrainos kaltinimus griežtai atėmęs britų atstovas Cadogan, pažymėdamas, jog tie kaltinimai "iš oro sugaudyti" esą. Jis kaip ir Manuilskis, pripažinęs, kad didžiųjų valstybių bendradarbiavimas yra garantija taikai, bet, girdi, tas bendradarbiavimas neįmanomas, jei staiga, su kitais nepasitarus, iškeliami kaltinimai viešumon. Tarybos posėdis nukeltas kitais dienai.

- KONFERENCIJOJ PALESTINOS REIKALAMS Londone vakar 7 arabų valstybių vardu davęs atsakymą Sirijos atstovas į užvakar pasakytąją min.pirm.Attlee kalbą, pabrėždamas, kad jokia dalis nuo Palestinos neturinti būti atskirta, kur būtų įkurdinami imigrantai iš įvairių tautybių. Žydų problema esanti pasaulinė, todėl ji negalinti būti sprendžiama vien Palestinoje. Bevinas pasiūles Palestinos bei žydų klausimą spresti plačiausiais aspektais. Paskui posėdis ejęs uždaromis.

- MAITINIMO KONFERENCIJOJ KOPENHAGOJ Vašingtono miestas esąs numatomas pagrindine būstine naujai steigtinajai pasaulio maitinimo valdybai.

- D.BRITANIJOS PREKYBOS DERYBOS su Argentina, kaip Londonas sako, einančios nesėkmingai, nes, pasak "Times", Argentinai čia stinga "geros valios". Tuo pat metu pranešama, jog normalūs prekybiniai santykiai tarp D.Britanijos ir Rusijos jau atnaujinti, ir tat britų spaudoj palankiai vertinama.

- 150 MIL. DOLERIŲ PASKOLA AUSTRIJAI JAV žadančios suteikti. Šis reikalas buvęs paliestas Paryžiuje Byrnes pasitarimuose su gen.Mc Clark, tik ką grįžusiu iš JAV. Neaišku esą, ar tas kreditas galėsias būti panaudojamas rusų zonai Austrijoje.

- PRANCŪZIJOS NUSISTATYMAS DĖL FRANCO REŽIMO, kaip Bidault pareiškęs, liksias ir toliau toks pat, kaip ligi šiol buvęs.

- ČEKOSLOVAKIJOS GEN.ŠTABO VIRŠININKAS gen.Boček, sugrįžęs iš Maskvos, pareiškė, jog sovietai parduosią Čekoslovakijai ginklų ir kitos karinės medžiagos iš karo grobio.

- GRAIKIJOS KARALIUS Jurgis išleides proklamaciją, kuria kviečiama graikų tauta baigti tarpusavę nesantaiką; karalius pažymis, jog plebiscitas parodęs senuosius ryšius tarp karūnos ir tautos, bet jis, karalius, ištikimai laikysiasis demokratijos dėsnių. Min.pirm.Caldaris jau grįžęs į Paryžių iš Londono, kur turėjo pasitarimus su karaliumi, apie rugsėjo 21-23 d. žadančiu grįžti Graikijon.Graikų notoje Jugoslavijai, kur buvo priverstas nusileisti vienas graikų lėktuvas, atremiami priekaištai, kad tuo būdu Graikija pažeidusi Jugoslavijos suverenumą. Reikalaujama gražinti lakūną, kuris skrisdamas buvęs praradęs orientaciją ir nuklydęs iš kelio.

- BULGARIJOS KARALIUS, kraštui per balsavimus apsiskelbus respublika, išvyksias į Egiptą.

- VENGRIJOS-PREZIDENTAS; apdovanojęs 70 sovietų karininkų-laisvės kryžiumi, jų tarpe marš.Malinovski, marš.Sokolovski ir kt.

KARALIAUS FARUKO LANKYMASIS TURKIJOJE, kaip min.pirm.Sidky Paša pareiškęs, pagilinsias draugiškus santykius tarp Egipto ir Turkijos.

- ITALIJOJE šiuo metu esą 1.638.000 bedarbių, vien Milane 135.000.

- AMERIKIEČIŲ ŠTABO ŠEFA Frankfurte pareiškęs, jog, sudarius taikos sutartį su Austrija; per 3-4 mėn. amerikiečių igulos iš tenai būtų atitrauktos. Visi išvietintieji /DP/ iš Austrijos turėsia grįžti arba tėvynėn, arba emigruoti į kitus kraštus, arba persikelti Vokietijon.

- NACIŲ IŠGROBTO AUKSO IR BRANGENYBIŲ PAIEŠKOJIMAS užvakar naktį sutartinai amerikiečių ir britų karinių dalinių pradėtos vykdyti amerikiečių ir anglų zonoje Vokietijoje, taip pat Berlyno sektoriuose. Šimtai vokiečių buvę iškratyti. Apie nacių išgrobtas brangenybes buvę susekta duomenų Berlyne surastose bylose.

- PABALTIEČIO LAIKRAŠTENINKO LAIŠKAS, įvardytas "Pabaltijo kraštų tarptautinė padėtis", idėtas rugsėjo 4 d. Prancūzijos valdžios oficioze "Le Monde". Laiško tekstas toks: "Pone Direktoriau, esu perskaitęs straipsnį "Ką reiškia pabaltiečių buvimas taikos konferencijoje", pasirodžiusį rugpiūčio 25-26 d. "Le Monde", ir dėkoju tamstai už rūpinimąsi šiais reikalais. Tačiau leiskite patikslinti kai kuriuos dalykus: 1/Kalbant apie sovietinį "diplomatinių pasisekimą" vien dėl to, kad jokia valstybė nepasisakė prieš trijų Pabaltijo "ministerių" ir prieš jų mandatų pripažinimą konferencijos sekretariato, viskas iš tikrųjų įvyko šitaip: mandatų komisija turėjo pareigą tetikrinti tik delegacijų pirmininkų įgaliojimus. Dėl užs.reik.ministerio vardo suteikimo trims sovietinės delegacijos nariams buvo užprotestuota ir oficialiame sąraše jų nėra, jie tepalikti tiktai sąraše, išdalintame spaudai, ir kuriame yra pastebėta, kad šis sąrašas atvaizduoja nurodymus, duotus kiekvienos delegacijos. 2/Kalbant apie Nūrnbergo bylą, kur kai kuriuose raštuose, pateiktuose sovietų, trys Pabaltijo kraštai buvo pavadinti sovietinėmis socialistinėmis respublikomis, tai čia paties teisėjo Jacksono 1945 m. spalio 6 d. laiške advokatams buvo paneigtas šitokio pavadinimo teisėtumas. Šis faktas buvo pastebėtas paties "Le Monde" 1945 m. spalio 21-22 d. JAV ir Anglijos užs.reik.ministerijos tuoju paskelbė oficialias tokios pat prasmės deklaracijas. 3/Dėl tylaus faktinės padėties pripažinimo ir jokio JAV pasisakymo nebuvimo galime jus patikinti, kad jos daug kartų energingai patvirtino savo nusistatymą, tatau liudija ir trys neseni dokumentai dėl Estijos, pasirašyti p.Byrnes. Padėtis, žinoma, vienoda visuose trijuose Pabaltijo kraštuose. Pabaltijo-tantos tiki teisinga taika, suderinta su Atlanto chartos principais. Jos remiasi vakarinių demokratijų tvirtumu ir apšviestos visuomenės nuomonės pagalba!"

- "SLOWO-POLSKIE", leidžiamas lenkų išvietintųjų Vokietijoje, 1946. VIII.31-34/76nr. ypatingai pamini Lietuvą, viršelyje idėdamas Lietuvos valstybės ženklą su Vytimi, apačioj su tokiu prierašu: "Tėvų karalienės Jadvygos, kuri širdies auka atvedė Lietuvą prie Kristaus kojų, šviesi asmenybė dabar išmeldžia broliškai tautai artimą išlaisvinimo valandą!" Laikraščio išanginis pavadintas "Lietuvos reikalas", kur rašoma: "Pasaulis apie Lietuvą tyli... Kraštas 2,5 mil. gyventojų nyksta pokarinės Europos problemų sunkumuose. Tarp dabartinės Lietuvos ir Lenkijos situacijos teoretiskai yra skirtumas. Lenkijos byla apskritai laikoma išspręsta... Lietuvos aneksijos oficialiai vakarų galybės nepripažįsta ir Lietuva ten turi savo dipl.atstovus... Rusija, aneksavusi Pabaltijo valstybes ir dalį Rytprūsių, pilnai pasiekė savo tikslą... Lietuviai sistemingai išvežami į Rusijos gilumą, ligi 3-4.000 per mėnesį. Vyriškos lyties jaunimas automatiškai įjungiamas į Raud.Armiją. Be to, dar 160.000 berniukų išvežta į sovietiškasias technikos mokyklas. Gyventojų skaičius oficialiai nemažėja - tai aiškinama naujų "kolonizatorių" įplaukimu, gūbelsiškai "turistų", kurių uždavinys asimiliuotis su

lietuvių tauta; jiems duodamos deportuotųjų pavardės. Intelligentijos-likučiai spaudžiami. Universitetai globojami sovietinių komisarių. Katalikų Bažnyčios persekiojimas susitiko su lietuvių dvasiškinio protestu, šaukiančiu laisvų pasaulio katalikų intervencijos. Okupacijos ir karo veiksmų Lietuva ekonomiškai sunaikinta. Nei P. Kryžius, nei UNRRA negali teikti Lietuvai pagalbos, nes sovietai atsisako išileisti bet kokius atstovus. Lietuviai krašte nesutinka su esama padėtimi. Dar šiandien per 30.000 jaunuolių veda požeminę kovą su okupantu, kur jau apie 3000 žmonių žuvo... Toliau laikraštis paliečia lietuvių emigrantų būklę, jų kultūrinę veiklą, ir stabtelėja prie lietuvių santykių su lenkais. "Lietuvių-lenkų santykiai perkainojami, nors gal dar nėra pastoviai pasikeitę. 1944 m. lietuvių partizanai buvo sutinkami AK daliniuose. Šiandien lietuviai Vilniuje rusų nemažiau niekinami kaip ir lenkai... Lietuvių laikraščiai Vokietijoje rašo apie situaciją: "Galimas dalykas, kad ateityje tautiniu požiūriu reikės susiartinti su Lenkija"... Šiandien precizuoti formas, kuriomis būtų galimas dviejų tautų bendradarbiavimas: aišku tačiau, jis glūdi Lietuvos ir Lenkijos interesų linijoje. Šiandien gi, kai mirties angelas perskrido Lietuvą, turime užmiršti visas mūsų nesantaikas su tuo kraštu, prisiminti vien senosios laimės bendrumą ir nūdienę nelaimę. O pirmoje vietoje privalome šiandien melstis už lietuvių tautą, kaip už mirštančią tautą".

VIETOS ĖINIOS

- ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLOS ATIDARYMAS įvyko IX.9 16 val. gimnazijos patalpose, kur dalyvavo komiteto pir. Dr. J. Kaškelis ir komiteto narys kult. ir šviet. reikalams N. Tautvilas, taip pat visi lektoriai. Atidaromąjį žodį tarė mokyklos direktorius agr. Spokevičius, nurodymas šios mokyklos tikslus ir reikšmę mūsų gyvenamomis sąlygomis. Paskui sveikinimą žodį tarė abu komiteto nariai. Prof. Paltarokas iškėlė aiškų mokyklos uždavinį, smulkiau panagrinėdamas jos mokslo programą. Mokyklos seniūnu išrinktas Veleckas. Mokinių tuo tarpu išregistruavo 39. Mokslas numatoma išėiti per 7 mėn., kasdien turint po 5 val. teorijos, kiek bus įmanoma, su kai kuriais dalykais žadama ir praktiškai susipažinti. Lektoriais pakviesti: prof. Paltarokas, agr. Spokevičius, agr. Velža, agr. Žumbakis, agr. Bačinskas, agr. Pročkys, vetr. gyd. A. Osteika, sod. technikas Tamošickas. Einamieji dalykai: dirvožemio mokslas, bendroji ir specialioji žemdirbystė ir gyvulininkystė, pievų ir pelkių kultūra, sodininkystė, daržininkystė, bitininkystė, žemės ūkio ekonomika ir kooperacija, gyvulių fiziologija, pieno ūkis ir kt.

- VAIKŲ DARŽELIS pradeda darbą nuo pirmadienio, t.y. rugsėjo 16 d.

- VAIKŲ SANTYKIAVIMO DIENA /Public relation day/, skiriama visų tautybių vaikams iki 14 metų, amerikiečių karinės valdžios, globojant miesto komendantui, rengiama Remptene 1946 m. rugsėjo 22 d. Mūsų kolonijos vaikų pasirodymui numatyta 1 val. Pasirodyne dalyvauja: pradžios mokykla su dainomis ir žaidimais, gimnazija su dainomis ir tautiniais šokiais ir skautai su įvairiais komiškais dalykais. Pasirodymuose turi atsispindėti mūsų tautinis charakteris. Taigi mūsų kolonijos vaikams tenka dabar padirbėti, kad užsirekomenduotume kaip reikiant stebėtojams svetimšaliams. Vaikų diena vyks sporto aikštėje.

- INŽ. PABEDINSKO anglų kalb. grupė šios dienos pamoką nukelia į penktadienį tą pačią valandą.

- RASTA, persikeliant iš "Vytauto" stovyklos, dušų kambarį skalbimo lenta. Atsiimti II bl. 65 kamb.